

KERNKONSEPTE / KEY CONCEPTS/ KAKANYOKGOLO

FAKULTEIT / FACULTY/ LEGORO: Natuurwetenskappe / Natural Sciences/ Disanese tsa Tlhago

SKOOL / SCHOOL/ SEKOLO: SRSW

KONTAKPERSOON / CONTACT PERSON/ IKGOLAGANYE LE : Prof. T Steyn

MODULEKODE EN -NAAM / MODULE CODE AND NAME/ LEINA LE KHOUTE YA MODULE: RINL 111 Rekenaar- en Inligtingvaardighede / Computer and Information skills/ Dikgono tsa khomphiutha le tshedimosetso

Kernbegrip in Afrikaans	Definisie/verklaring in Afrikaans	Key concept in English	Definition/explanation in English	Kakanyokgolo mo Setswaneng	Tlhaloso /Thanolo mo Setswaneng
1. Rekenaarvaardigheid	Die bekwaamheid om die rekenaar met gemak te gebruik vir basiese take.	1. Computer literacy	The skill to do basic tasks, using the computer with ease.	1. Kitsokhomphiutha	Kgono ya go dira ditiro tsa motheo fela, o dirisa khomphiutha bonolo fela.
2. Rekenaarapparatuur	Die komponente van die rekenaar.	2. Hardware	The components of the computer.	2. Karolotshwarwa	Dikarolwana tsa khomphiutha.

3. Sentrale verwerker	Daardie deel van die rekenaar waar al die verwerking plaasvind.	3. Central processing unit	That part of the computer where all the processing takes place.	3. Yuniti ya tirego tsa Bogareng	Karolo ya khomphiutha e ditiro tsoithe di diragalang go tswa mo go yona.
4. Grafiese koppelvlak	Daardie deel van 'n program wat interaksie met die gebruiker moontlik maak en ikone (prente) gebruik om programeienskappe voor te stel.	4. Graphic interfaces	That part of a program that makes interaction with the user possible, and uses icons to represent program attributes.	4. Segokaganyi ka ditshwantsho	Karolo ya porogerama e e dirang kgolagano le modirisi yo o ka nnang teng, mme e dirisa diaekhona go emela matshwaopono a porogerama.
5. Lêer / dokument	'n Dokument of ander versameling van inligting wat onder 'n unieke naam as 'n eenheid gestoor word.	5. File / Document	A document or other collection of information that is stored as a unit, using a unique name.	5. Faele/ Tokumente	Tokumente kgotsa kokoanyo nngwe fela ya tshedimosetso e e bolokilweng jaaka yuniti, e dirisa leina le le tshwanang le le nosi.
6. Data-kommunikasie	Die oordrag van inligting tussen twee of meer rekenaars.	6. Data communication	The transfer of information between two or more computers.	6. Tlhaeletsano ka tshedimosetso	Go fetisa tshedimosetso magareng ga dikhomphiutha di le pedi kgotsa go feta.
7. Bedryfstelsel	'n Versameling programme wat die basiese werking van die rekenaar bestuur.	7. Operating system	A collection of programs that manages the basic operation of the computer.	7. Seberekisakhomphiutha	Kokoanyo ya diporogerama tse di tsamaisang tsamao ya motheo ya khomphiutha.
8. Woordverwerking	Die gebruik van die rekenaar om	8. Word	The use of the computer to create, edit, save and	8. Tsamaiso ya mafoko	Go dirisetsa khomphiutha go

	dokumente te skep, redigeer, stoor en druk.	processing	print documents.		tlhama, lekanyetsa, go boloka le go gatisa ditokumente.
9. Sigbladverwerking	Die gebruik van die rekenaar om data in ry-en-kolomformaat te manipuleer en berekeninge en voorstellings daarmee te doen.	9. Spreadsheet processing	Using the computer to manipulate data in row and column format to do computations and represent data.	9. Tsamaiso ya Letlharekanamo	Go dirisetsa khomphiutha go dirisa tshedimosetso jaaka o rata mo moleng le mo sebopegong sa mokoloko go dira dipalelelo le go tlhagisa tshedimosetso.
10. Aanbiedings-programmatuur	Programmatuur wat gebruik maak van grafika, animasie, klank en teks om inligting op 'n visuele manier oor te dra.	10. Presentation software	Programs using graphics, animation, sound and text to convey information in a visible way.	10. Tlhagiso ya sediriswanolo	Porogerama e e dirisang ditshwantsho, ditshwantsho tsa diphologolo, modumo le temana go fetisa tshedimosetso ka tsela e e ka bonwang.
11. Inligtingsgeletterdheid	Die vermoë om te besef dat inligting benodig word, asook kennis van die nodige inligtingsvaardighede om inligting op te spoor, evalueer en effektief te gebruik.	11. Information literacy	The ability to recognize an information need and knowledge of the necessary information skills to effectively locate, evaluate and use information.	11. Kitsotshedimosetso	Kgono ya go lemoga tlhoko ya tshedimosetso le kitso ya dikgono tsa tshedimosetso tse di botlhokwa go ka kgona go bona, tlhatlhoba le go dirisa tshedimosetso ka nonofo.
12. Bronverwysing	Die wetenskaplike metode waarmee na bronne in die teks en	12. Quoting of sources	The scientific method used to refer to sources in the text and	12. Go nopola metswedi	Mokgwa wa bosaense wa go leba metswedi e e mo setlhangweng le

	bronnelys van wetenskaplike publikasies verwys word.		bibliography of a scientific publications.		motswedi wa diphasalatswa.
13. Wetenskaplike verslagskrywing	Die beplanning en skryf van wetenskaplike publikasies, aan die hand van navorsingsriglyne en met behulp van gevalideerde inligting.	13. Scientific report writing	The planning and writing of scientific publications, with the help of research guidelines and the use of validated peer-reviewed information.	13. Go kwala pegelo ya sesaense	Go bakanyetsa le go kwala phasalatso ya sesaense, ka thuso ya kaelo ya dipatlisiso le tiriso ya tshedimose tso e e netefaditsweng ka go tthatlhobiwa ke balekane.
14. Gevalideerde inligting	Navorsing wat deur die wetenskaplike gemeenskap aanvaar word as betroubaar.	14. Validated information	Research that has been peer-reviewed and accepted by the scientific community.	14. Tshedimose tso e e netefaditsweng	Patlisiso e e tthatlhobilweng ke balekane mme e amogetswe ke batho ba saense.
15. Tydskrifdatabasisse	Groot hoeveelhede bibliografiese of voltekstdata kan in 'n tydskrifdatabasis ingevoer, geberg en ontsluit word in eenhede wat as rekords bekend staan. Hierdie rekords bestaan weer uit velde wat die herwinning van inligting uit die databasis vergemaklik,	15. Journal databases	Huge amounts of bibliographic or full-text data can be stored and retrieved from journal databases by means of units called records. These records are made up of fields that simplifies the retrieval of the information.	15. Sefalanatshedimose tso sa jenale	Metswedi e mentsintsi kgotsa tshedimose tso e e tletseng ya setlhangwa e ka bolokiwa ya bo ya bonwa go tswa mo jenaleng ka go dirisa diyuniti tse di bidiwang direkoto. Direkoto tse di dirwa ka maphata a a nolofatsang go bona tshedimose tso gape.
16. Onderwerpsanalise	Analise van 'n sentrale	16. Subject	Analysis of a central	16. Tshekatsheko ya	Tshekatsheko ya ntlha

	navorsingstema deur beskrywende trefwoorde sodat dit binne die raamwerk van voor-af kennis geplaas kan word. So word 'n probleemstelling geformuleer.	analysis	research theme or topic by means of keywords. These keywords place the topic within an existing knowledge base and enables the formulation of a problem statement.	ntlhagolo	e go lebaganweng nayo ya patlisiso kgotsa setlhogo ka go dirisa mafoko a a tlhaotsweng. Mafoko a a tlhaotsweng a, a baya setlhogo mo motheong o o setseng o le teng wa kitso mme o kgontsha go thama mararaane a palo.
17. Internet	'n Meta-netwerk van miljoene rekenaars en netwerke wêreldwyd.	17. Internet	Meta-network linking millions of computers and networks worldwide.	17. Inthanete	Kgokagano e kgolo e e gokaganyang dikhomphiutha di le dimilionelione le digokaganyi lefatshe ka bophara.
18. Soekenjins	Soekfasiliteite op die Web waarmee gebruikers sleutelwoord-soektogte kan onderneem.	18. Search engines	Search facilities on the Web to conduct keyword searches.	18. Enjene ya go fenena	Didiriswa tsa go fenena mo Setsheng (Web) go fenena mafoko a a tlhaotsweng.
19. Boolese operatore	Vernoem na Boole. Dit is 'n soektegniek waarmee presiese inligting uit databasisse en katalogi herwin kan word deur gebruik te maak van AND, OR en NOT operatore.	19. Boolean operators	Named after Boole. It is a search technique used for information retrieval on catalogues and databases using AND, OR and NOT operators.	19. Didiriswa tsa Boolean	E teeletswe Boole. Ke theo ya go fenena e e dirisetswang go busetsa tshedimose tso mo dikhathalokong le difalanatshedimose tso e dirisa didiriswa tsa LE, KGOTSA le NNYAA.

<p>20. Lewenslange leer</p>	<p>Toepassing van inligtingsvaardighede om bestaande kennis op datum te hou, en uit te brei deur selfstandige en wetenskaplike leer.</p>	<p>20. Lifelong learning</p>	<p>Application of information skills to keep existing knowledge up to date and to expand existing knowledge by means of independent scientific research and study.</p>	<p>20. Go ithuta botshelo jotlehe</p>	<p>Tiriso ya dikgono tsa tshedimosetso go tshola kitso e e setseng e le teng mo dinakong le go atolosa kitso e e teng ka go dirisa pheneno ya patlisiso le thuto tsa saense tse di ikemetseng ka botsona.</p>
------------------------------------	--	-------------------------------------	--	--	---